

Seat No. : _____

XQ-107

B.A. Sem. II

April-2013

PSYCHOLOGY (Core-111)

(General Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (અ) વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ પદ્ધતિ સવિસ્તાર સમજાવો. 7
અથવા
પ્રયોગ પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.
- (બ) ક્રિયાત્મક અભિસંધાન અંગેનો સ્કિનરનો પ્રયોગ સમજાવો. 7
અથવા
શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અંગેનો પવલોવનો પ્રયોગ સમજાવો.
2. (અ) ધારણ માપનની પદ્ધતિઓ સવિસ્તાર ચર્ચો. 7
અથવા
ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સ્મૃતિનું વર્ણન કરો.
- (બ) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનો અર્થ અને તેના ઉપયોગો સમજાવો. 7
અથવા
બોધાત્મક શિક્ષણની સમજ આપો.
3. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ચાર) 16
(1) સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ
(2) ચિકિત્સાત્મક પદ્ધતિ
(3) આંતરસૂઝ અંગેના કોહલરના પ્રયોગો
(4) સ્મરણના તબક્કાઓ
(5) સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનાં લક્ષણો
(6) વેક્સલરની બુદ્ધિ કસોટી

4. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

12

- (1) નૈસર્ગિક નિરીક્ષણ એટલે શું ?
- (2) પ્રયોગની વ્યાખ્યા આપો.
- (3) શિક્ષણ અંગેની સી.ટી. મોર્ગનની વ્યાખ્યા આપો.
- (4) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન એટલે શું ?
- (5) સ્મૃતિની વ્યાખ્યા આપો.
- (6) બુદ્ધિ એટલે શું ?

5. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

8

- (1) વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ એ એક _____ પદ્ધતિ છે. (સર્વેક્ષણ, પ્રયોગ)
- (2) વ્યક્તિગત સમસ્યાઓના નિદાન માટેની _____ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે. (ચિકિત્સાત્મક, નિરીક્ષણ)
- (3) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અંગેનો પ્રયોગ _____ ઉપર કર્યો હતો. (ઉંદર, કૂતરો)
- (4) ટૂંકગાળાની સંચયક્ષમતા _____ હોય છે. (50 થી 60 સેકન્ડ, 20 થી 30 સેકન્ડ)
- (5) અતિઅધ્યયનની ધારણા ઉપર થતી અસર અંગેનો અભ્યાસ _____ એ કર્યો હતો. (એબિગંહોસ, મોર્ગન)
- (6) સૌપ્રથમ બુદ્ધિકસોટીની રચના _____ દેશમાં થઈ. (જર્મની, ફ્રાન્સ)
- (7) બીનેટ સાયમન્ડ બુદ્ધિકસોટીની રચના ઈ.સ. _____ માં થઈ. (1905, 1900)
- (8) U.S. એટલે _____. (ઘંટડી, ખોરાક)

(બ) જોડકા જોડો :

6

અ	બ
(1) કુદરતી પરિસ્થિતિમાં કરવામાં આવેલું નિરીક્ષણ	(i) કોહલર
(2) નોબલ પારિતોષિક વિજેતા	(ii) માનાંકો
(3) સંકેતાકન	(iii) પાવલોવ
(4) કસોટીના સરેરાશ પ્રાપ્તાંકો	(iv) નૈસર્ગિક નિરીક્ષણ
(5) ચિમ્પાન્ઝી પરનો પ્રયોગ	(v) અભિયોગ્યતા કસોટી
(6) ગર્ભિત શક્તિનું માપન	(vi) અનુભવની છાપ અંકિત થવી

Seat No. : _____

XQ-107

B.A. Sem. II

April-2013

PSYCHOLOGY (Core-111)

(General Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instruction:** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks.

1. (A) Explain in detail the systematic observation method. 7
OR
Discuss the experiment method.
- (B) Explain Skinner's operant conditioning experiment. 7
OR
Explain Pavlov's experiment of classical conditioning.
2. (A) Discuss in detail the method of measuring retention. 7
OR
Describe the short-term and long-term memory.
- (B) Explain the meaning and usages of psychological test. 7
OR
Explain cognitive learning.
3. Write short notes : (any **four**) 16
(1) The survey method
(2) Clinical method
(3) Kohler's experiment of insight
(4) A stages of memory
(5) The characteristic of good psychological test
(6) The intelligence test of Wechsler

4. Answer in brief the following questions : 12
- (1) What is natural observation ?
  - (2) Give the definition of experiment.
  - (3) Give the definition of learning by C.T. Morgan.
  - (4) What is classical conditioning ?
  - (5) Give the definition of memory.
  - (6) What is intelligence ?

5. (A) Fill in the blanks : 8
- (1) Systematic observation is a _____ method.
[survey, experiment]
  - (2) _____ method is used in diagnosing the personal problems.
[Clinical, Observation]
  - (3) On _____ the classical conditioning experiments done.
[rat, dog]
  - (4) _____ is the short-term retention.
[50 to 60 second, 20 to 30 second]
  - (5) _____ has studied the over-learning retention.
[Ebbinghaus, Morgan]
  - (6) In _____ country the intelligence test was first created.
[Germany, France]
  - (7) In _____ year Binet Simond intelligence test was created.
[1905, 1900]
  - (8) U.S. means _____ .
[bell, food]

- (B) Match the following : 6
A	B
(1) The observation undertaken in the natural condition.	(i) Kohlar
(2) The noble prize winner	(ii) Norms
(3) Encoding	(iii) Pavlov
(4) Average result of test	(iv) Natural observation
(5) Experiment on chimpanzi	(v) Ability test
(6) Measurement of concealed energy	(vi) Impression of experience